

Aan
De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen
t.a.v. dr. F. van der Ploeg
Postbus 25000
2700 LZ Zoetermeer

Onderwerp
Rapport Tijdelijke Adviescommissie Vormgeving

R.J. Schimmelpennincklaan 3
Postbus 61243
2506 AE Den Haag
Telefoon 070 - 310 66 86
Telefax 070 - 361 47 27
E-mail cultuur@cultuur.nl

Mijnheer de Staatssecretaris,

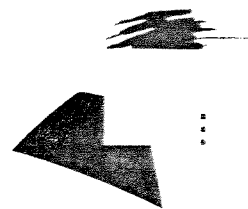
Datum
20 februari 2002
Uw brief van
26-09-2001
Uw kenmerk
K/BK/2001.38407
Nummer
bkv-2002.3238/2

Graag reageert de Raad bij deze alsnog op het rapport dat de Tijdelijke Adviescommissie Vormgeving op uw verzoek in het najaar van 2001 heeft uitgebracht als vervolg op het Cultuurnota-advies. Sinds het uitkomen van het rapport leek er weinig schot te zitten in het uitwerken van de aanbevelingen. De Raad is dan ook verheugd dat afgelopen week een kwartiermaker is aangesteld die de regie zal gaan voeren over de uitwerking van de plannen. Hij hoopt dat met voortvarendheid te werk gegaan wordt.

De Raad heeft grote waardering voor de manier waarop de commissie haar werk heeft gedaan. Het rapport leest als een ambitieuze poging tot een doorwrochte analyse van het gehele terrein van de vormgeving. Deze actuele en tamelijk volledige beschrijving kan zeer behulpzaam zijn bij de ontwikkeling van beleid dat op de economische en maatschappelijke betekenis van vormgeving inspeelt.

De Raad heeft ook enkele kanttekeningen.

Wat opvalt is dat er sprake is van twee tonen: een ambtelijk/procedurele en een inhoudelijk/visionaire. Deze twee tonen lopen parallel met het enigszins tegenstrijdige ideeëngoed binnen het rapport. Enerzijds sluit het rapport aan op een tijdsperiode waarin de klassieke indeling in disciplines, de relatie tussen vormgever en opdrachtgever, de verhouding tot alle verschillende spelers (van de Bond van Nederlandse Ontwerpers tot het ministerie van OCenW) voorop stond. Anderzijds wordt gerefereerd aan de tijd van de 'global economy' waarin nieuwe vormen van productie, distributie en communicatie en een daaraan gekoppeld strategisch inzicht domineren.

Het verlangen naar volledigheid staat op gespannen voet met het verlangen naar stellingname. Dit maakt dat het stuk zeer bekend overkomt wat betreft de zwakte-analyse van de sector (te weinig mogelijkheden voor productie en financiering, versnippering van initiatieven, weinig regie vanuit overheid etc.). Des te verrassender zijn vervolgens de voorstellen om te kiezen voor implementatie van een netwerkorganisatie, de beperkte tijdsperiode waarin een 'inhaalslag' op het terrein van vormgevingsbeleid voltrokken moet worden etc. De Raad heeft zich daarbij wel afgevraagd of het gekozen instrumentarium voldoende effectief zal zijn. Hoewel hij weinig zag in de oprichting van een nieuw instituut is het andere uiterste in de vorm van een verpersoonlijkte netwerkorganisatie wellicht iets te abstract en kwetsbaar gegeven de situatie en de gekoesterde ambities. De in de afgelopen periode opgetreden stagnatie heeft deze twijfel bevestigd.

Pagina
2
Nummer
bkv-2002.3238/2

Beziet men de mogelijke werking van het rapport voor de praktijk, dan blijft de Raad ook zorgen houden over de relatie tussen het ministerie van OCenW en dat van Economische Zaken. Juist dat element had pragmatischer benaderd kunnen worden, waardoor meer ruimte zou zijn ontstaan voor een 'vormgevingstrategie' die de specificiteit van een culturele invalshoek benadrukt, zelfs als dat tot beperkingen leidt.

Als laatste merkt de Raad op dat de positieve ontwikkelingen in de sector vormgeving zijn onderbelicht. Niet alleen is er in de afgelopen periode veel tot stand gebracht en dient dat op waarde te worden geschat, deze positieve ontwikkelingen kunnen ook goede aangrijpingspunten voor beleid vormen.

Hoogachtend,

mr. W. Sorgdrager
Voorzitter

dr. J.A. Brandenburg
Algemeen secretaris